

Sygn. akt VII U 184/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 listopada 2017 r. w Warszawie

sprawy M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeksięgowanie składek

na skutek odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 9 lutego 2016 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Dnia 28 stycznia 2016 r. (data prezentaty w ZUS) **M. G.** złożył

za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. odwołanie od decyzji ww. organu z dnia 16 grudnia 2015 r., znak: (...), mocą której organ rentowy ustalił wartość kapitału początkowego odwołującego oraz od decyzji z dnia 17 grudnia 2015 roku, znak: (...), ustalającej wysokość emerytury. W uzasadnieniu odwołania M. G. zaznaczył, że nie zgadza się z zaskarżonymi decyzjami. Wskazał, że w decyzji ustalającej kapitał początkowy nie uwzględniono jako nieskładkowy trzyletniego okresu studiów doktoranckich na Uniwersytecie (...) od 1 października 1973 r. do 31 października 1976 r., mimo iż okres ten powinien podlegać zaliczeniu jako nieskładkowy w myśl art. 7 ust. 9a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 887; ze zm. – dalej jako ustawa emerytalna). Ponadto odwołujący dodał, że w okresie od 20 lutego 1982 r. do 31 grudnia 1991 r. prowadził nieprzerwanie działalność gospodarczą, od której odprowadzał składki, nie licząc okresów dodatkowego zatrudnienia na etacie. W okresie od 1 marca 1984 r. do 31 maja 1990 r. przy prowadzeniu działalności gospodarczej współpracowała z nim małżonka, za którą również opłacał obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne. Mając na względzie, iż w dokumentacji ZUS brakuje łącznie kilkunastu miesięcy okresów składkowych za lata 1986, 1988 i 1989, a ZUS(...) Oddział w W. decyzją z dnia 5 kwietnia 2007 r., znak: (...) stwierdził, że H. G. nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu jako osoba współpracująca przy prowadzeniu przez odwołującego działalności gospodarczej, wniósł on o zaliczenie tych składek na poczet jego ewentualnych zaległych składek za powyższy okres, tj. za miesiące luty i marzec 1986 r. oraz za okres od września 1988 r. do grudnia 1989 r., a także o zaliczenie nadwyżki na poczet bieżącej działalności. Odwołujący wniósł o uwzględnienie powyższych

okoliczności w jego okresach składkowych oraz zmianę zaskarżonych decyzji ustalającej kapitał początkowy i wysokość emerytury (odwołanie z dnia 28 stycznia 2016 r., k. 3v a.s.).

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie o sygn. akt VII U318/16, Sąd wyłączył do odrębnego rozpoznania odwołanie ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 9 lutego 2016 r., znak: (...) jednocześnie przeksięgowania składek (protokół z rozprawy, k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 kwietnia 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o odrzucenie odwołania M. G., ewentualnie oddalenie odwołania od pisma z dnia 9 lutego 2016 r., znak: (...), a także zasądzenie od odwołującego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wskazał, że nie wydał odwołującemu decyzji, a wskazany numer jest numerem pisma z dnia 9 lutego 2016 r. Z uwagi na powyższe, w ocenie organu rentowego, odwołanie powinno być odrzucone na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c.

Nadto organ rentowy podkreślił, że kwota nadpłaconych składek za osobę współpracującą H. G. za okres 1 marca 1984 r. - 31 maja 1990 r. wynosi 28,27 zł. Dodał, iż kwota ta nie może zostać przeksięgowana i nie podlega zwrotowi, bowiem od daty ich opłacenia upłynęło 5 lat. Zatem roszczenia dotyczące tych składek są przedawnione.

Organ rentowy zaznaczył także, iż odwołujący podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresach: od 1 marca 1982r. do 31 sierpnia 1985 r. i od 1 stycznia 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. Wskazał, iż za powyższe okresy podlegania ubezpieczeniom społecznym wszystkie składki zostały uregulowane, zatem również i z tej przyczyny brak jest podstaw do przeksięgowania nadpłaconych składek (odpowiedź na odwołanie k. 11v a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący M. G., urodzony w dniu (...), w okresie od 1 marca 1982 r. do 31 sierpnia 1985 r. prowadził działalność gospodarczą i z tego tytułu odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne. Z uwagi na podjęcie pracy najemnej od 1 września 1985 r. odwołujący był wyłączony z ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzonej działalności. Ponownego zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego jako osoba prowadząca działalność gospodarczą odwołujący dokonał od 1 stycznia 1990 r. (dane dotyczące przebiegu ubezpieczenia, k.27 v a.s., kopie akt (...), k.29-47 a.s.).

Przy prowadzeniu działalności gospodarczej pomagała mu jego żona H. G.. Z tego względu odwołujący od dnia 1 marca 1984 r. zgłosił ją do ubezpieczeń społecznych z tego tytułu i opłacał za nią składki na ubezpieczenia społeczne. Jednocześnie od dnia 1 stycznia 1982 r. H. G. została objęta zaopatrzeniem emerytalnym twórców i składki z tego tytułu opłacała do 31 grudnia 1990 r. To spowodowało, iż w okresie od 1 marca 1984 r. do 31 maja 1990 r. była ona objęta ubezpieczeniem społecznym z dwóch tytułów. Wobec tego Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. dnia 5 kwietnia 2007 r. wydał decyzję znak: (...), którą stwierdził, że w okresie od 1 marca 1984r. do 31 maja 1990 r. nie podlega ona ubezpieczeniu społecznemu jako osoba współpracująca przy działalności gospodarczej prowadzonej przez odwołującego (kopia decyzji z dnia 5 kwietnia 2007 r., k.60-62 a.s.).

W świetle powyższej decyzji odwołujący w dniu 28 stycznia 2016 r. zwrócił się do organu rentowego z wnioskiem o przeksięgowanie składek nadpłaconych za H. G. na poczet jego zaległych składek za luty i marzec 1986 r. oraz wrzesień i grudzień 1989 r., a nadwyżki na poczet bieżącej działalności. Wniosek o przeksięgowanie tych składek odwołujący zgłosił także w odwołaniu z dnia 28 stycznia 2016 r. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddziału w W. z dnia 16 grudnia 2015 r., znak: (...), mocą której organ ustalił wartość kapitału początkowego odwołującego oraz od decyzji z dnia 17 grudnia 2015 roku, znak: (...), ustalającej wysokość emerytury (pismo odwołującego, k.23 a.s., odwołanie z dnia 28 stycznia 2016 r., k. 3v a.s.).

W odpowiedzi na wniosek odwołującego w decyzji z dnia 9 lutego 2016 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. wskazał, że z analizy konta (...) wynika, iż w okresie od 1 września 1985 r. do 31 grudnia 1989 r. M. G. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu osób prowadzących działalność gospodarczą, z powodu zgłoszenia do pracy najemnej. Wskazał, iż za okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu wszystkie składki są

uregulowane, zatem brak jest podstaw do przeksięgowania nadpłaconych składek na okres wsteczny. Dodał, iż zwrotu, a także zaliczenia na należności bieżące nienależnie opłaconych składek nie można dochodzić, jeżeli od daty ich opłacenia upłynęło 5 lat. Z tych względów organ rentowy uznał, iż składki opłacone za okres od 1 marca 1984 r. do 31 maja 1990 r. nie podlegają zwrotowi ani zaliczeniu na składki bieżące ze względu na przedawnienie roszczeń w tym zakresie (decyzja z dnia 9 lutego 2016 r., znak: (...), k.22 a.s.).

M. G. odwołał się od powyższego rozstrzygnięcia organu rentowego, zawartego w piśmie z dnia 9 lutego 2016 r. inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie, k. 16 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy, w tym akt organu rentowego. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 9 lutego 2016 r. jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Wobec wniosku organu rentowego o odrzucenie odwołania należy wskazać, iż odwołujący pismem z dnia 28 stycznia 2016 r. zwrócił się do organu rentowego z wnioskiem o przeksięgowanie składek nadpłaconych za H. G. na poczet jego zaległych składek za luty i marzec 1986 r. oraz wrzesień i grudzień 1989 r., a nadwyżki na poczet jego bieżącej działalności. Wniosek o przeksięgowanie tych składek odwołujący zgłosił także w odwołaniu z dnia 28 stycznia 2016 r. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 16 grudnia 2015 r., znak: (...) oraz z dnia 17 grudnia 2015 roku, znak: (...). W piśmie datowanym na 9 lutego 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. wskazał, iż za okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu wszystkie składki są uregulowane, zatem brak jest podstaw do przeksięgowania nadpłaconych składek na okres wsteczny. Dodał, iż składki opłacone za okres od 1 marca 1984 r. do 31 maja 1990 r. nie podlegają również zwrotowi ani zaliczeniu na składki bieżące ze względu na przedawnienie roszczenia dotyczącego tych składek. Należy zaakcentować, że to, iż organ rentowy nie zatytułował niniejszego pisma „decyzja” nie zmienia faktu, iż zawierało ono władcze rozstrzygnięcie sytuacji odwołującego poprzez odmowę wnioskowanego przeksięgowania składek. Wobec tego, pismo organu Sąd potraktował jako decyzję. W świetle powyższego, nie znajdując podstaw do odrzucenia odwołania, Sąd przystąpił do jego merytorycznego rozpoznania.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawało to, iż odwołujący opłacał składki na ubezpieczenia społeczne za H. G., jako osobę współpracującą przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Wobec tego w świetle decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 5 kwietnia 2007 r. znak: (...), stwierdzającej, że w okresie od 1 marca 1984 r. do 31 maja 1990 r. H. G. nie podlega ubezpieczeniu społecznemu jako osoba współpracująca przy działalności gospodarczej prowadzonej przez odwołującego, na koncie płatnika powstała nadpłata. Kwota nadpłaconych składek za wskazany okres wyniosła 28,27 zł. Spór w przedmiotowej sprawie dotyczył tego, czy zaskarżoną decyzją zasadnie odmówiono odwołującemu przeksięgowania nadpłaconych składek z powodu przedawnienia roszczeń.

W ocenie Sądu Okręgowego, zaskarżona decyzja odpowiada prawu. Do oceny, czy doszło do przedawnienia zastosowanie miał przepis art. 35 pkt 5 ustawy z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1998 r. nr 106, poz. 668) w związku z art. 109 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2017 r., poz. 1778), zgodnie z którym zwrotu a także zaliczenia na należności bieżące nienależnie opłaconych składek nie można dochodzić, jeżeli od daty ich opłacenia upłynęło 5 lat.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy zaznaczyć, iż nadpłacone składki, których przeksięgowania domagał się odwołujący dotyczą okresu od 1 marca 1984 r. do 31 maja 1990 r. Składki te były opłacane na bieżąco

w latach 1984-1990. Zatem bieg terminu przedawnienia roszczenia o ich zwrot lub prześięgowanie zakończył się w całości w 1995 r. Wobec tego Sąd uznał, że składki te nie podlegają zwrotowi ani zaliczeniu na składki bieżące ze względu na przedawnienie roszczenia dotyczącego tych składek.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)